

**WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z HISTORII W KLASIE VIII**

Kryteria wymagań ogólnych na poszczególne oceny z historii w klasie VIII

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści zawartych w podstawie programowej, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach,
- nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści historycznych i społecznych nawet w stopniu minimalnym,
- nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,
- nie zna podstawowych reguł i zasad rządzących życiem politycznym, społecznym i gospodarczym,
- nie potrafi odtworzyć istotnych elementów materiału opracowywanego na lekcjach,
- nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat,
- nie wykonuje zadań realizowanych przez zespół klasowy, jest bierny, nie przejawia zainteresowania treściami przedmiotu ani chęci przyswajania wiadomości i współpracy z nauczycielem.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści konieczne, ale jego wiedza jest fragmentaryczna, ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je w dłuższym czasie nadrobić,
- przy pomocy nauczyciela wyjaśnia znaczenie podstawowych pojęć z zakresu historii,
- zna główne postacie historyczne,
- zna prosty podział źródeł historycznych,
- rozumie prosty tekst źródłowy,
- ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu, przyporządkowuje datę wiekowi,
- zna daty roczne przełomowych wydarzeń,
- odczytuje podstawowe dane kartograficzne, wskazuje na mapie wybrane państwa i regiony,
- umie nazwać poznane epoki oraz przedstawić ich ramy chronologiczne,
- zachowuje się godnie w czasie obchodów świąt i uroczystości państwowych,
- zna podstawowe dokumenty prawne regulujące życie społeczeństwa i państwa,
- dostrzega i rozpoznaje podstawowe reguły i procedury demokratyczne w państwie,
- zna rodzaje potrzeb człowieka, wymienia poznane grupy społeczne,
- wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- ma trudności ze zbudowaniem poprawnej wypowiedzi,

- zachowuje na lekcji bierną postawę, ale wykazuje chęć współpracy i, odpowiednio motywowany, jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą,
- opanował minimum wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,
- z niewielkimi trudnościami posługuje się terminologią poznaną na lekcjach,
- dostrzega podstawowe związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy faktami historycznymi,
- wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji,
- dostrzega rolę głównych postaci historycznych w ważnych wydarzeniach,
- rozróżnia podstawowe typy źródeł informacji historycznej,
- pod kierunkiem nauczyciela gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,
- podejmuje próby analizy i interpretacji tekstu źródłowego,
- z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w czasie (taśma chronologiczna),
- szereguje poznane wydarzenia w czasie,
- z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w przestrzeni (mapa),
- podaje podstawowe cechy odróżniające epoki: starożytną, średniowieczną i nowożytną,
- wskazuje główne elementy tradycji starożytnej w życiu współczesnym,
- rozpoznaje własne prawa i obowiązki w życiu rodzinnym,
- dokonuje prostej charakterystyki regionu, w którym mieszka,
- podaje podstawowe informacje na temat państwa i sposobu jego funkcjonowania,
- przedstawia najważniejsze informacje dotyczące życia politycznego i społecznego w Polsce,
- zna i potrafi zastosować podstawowe procedury demokratyczne w klasie i szkole,
- wymienia poznane prawa człowieka, obywatela i dziecka,
- wykonuje proste zadania pisemne, poprawia popełnione błędy merytoryczne,
- formułuje krótkie i proste wypowiedzi na zadany temat,
- wykazuje niewielką aktywność na lekcjach, ale współpracuje z grupą podczas realizacji zadań,
- wykazuje postawę tolerancji oraz poszanowania dla cudzych poglądów.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą i dostateczną,
- opanował w niepełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,
- prawidłowo posługuje się terminologią historyczną,
- porównuje wydarzenia z przeszłości, dostrzega złożoność związków przyczynowo-skutkowych między wydarzeniami,
- charakteryzuje dokonania ważnych postaci historycznych,
- samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,
- analizuje i interpretuje teksty źródłowe z niewielką pomocą nauczyciela,
- wykonuje wszystkie rodzaje ćwiczeń związane z orientacją w czasie,
- dobrze posługuje się mapą historyczną i planem, poprawnie odczytuje zawarte w nich informacje,
- umie krótko scharakteryzować poznane epoki,
- wskazuje elementy tradycji wszystkich epok w życiu współczesnym,
- zna różne systemy organizacji społeczeństw i państw,
- charakteryzuje główne problemy życia politycznego i społecznego małej ojczyzny i państwa,
- wie, co należy robić, gdy jego prawa jako człowieka, dziecka lub ucznia są łamane,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł, inspirowany przez nauczyciela potrafi rozwiązać trudniejsze zadania,
- swobodnie wypowiada się na wybrane tematy, w tym społeczne,
- formułuje i uzasadnia własne poglądy i opinie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć i odrabia prace domowe.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną i dobrą,
- opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,
- swobodnie wypowiada się na temat przyczyn, przebiegu i skutków wydarzeń oraz zjawisk historycznych i społecznych,
- ocenia dokonania postaci historycznych,
- integruje wiedzę z różnych przedmiotów i źródeł różnego typu, wyraża ją w wypowiedziach ustnych i pisemnych, posługuje się poprawnym językiem,
- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty źródłowe,

- dostrzega ciągłość i zmienność w różnych formach życia politycznego i społecznego (państwo, przemiany w strukturze społecznej, gospodarce itp.),
- samodzielnie rozwiązuje wszystkie problemy teoretyczne i praktyczne z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie,
- aktywnie działa w zespole, wspiera innych, wpływa na efektywność pracy pozostałych członków grupy,
- uczestniczy w realizacji zadań dodatkowych,
- wykazuje aktywność jako członek społeczności szkolnej,
- odnosi pewne sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą,
- poszerza swoją wiedzę o wiadomości w znacznym stopniu wykraczające poza podstawę programową, prezentuje dodatkową wiedzę w toku zajęć lekcyjnych,
- selekcjonuje i hierarchizuje zdobyte wiadomości,
- formułuje przemyślane i oryginalne wnioski,
- samodzielnie wykonuje zadania o wysokim stopniu trudności, nie popełniając żadnych błędów merytorycznych,
- wnosi twórczy wkład do pracy lekcyjnej, proponuje oryginalne rozwiązania,
- wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy,
- rozwija zainteresowania historyczne, udzielając się w kole historycznym, wykazuje inicjatywę i pomysłowość,
- ma krytyczne podejście do zagadnień poruszanych na lekcji,
- potrafi dyskutować, używa odpowiedniej argumentacji,
- współpracuje z nauczycielem w przygotowaniu niektórych zajęć,
- planuje i organizuje swoją pracę oraz pracę grupy zadaniowej,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych posługuje się nienaganną polszczyzną,
- wykazuje się dużą wrażliwością społeczną, inicjuje i koordynuje działania społeczności szkolnej na różnych polach (akcje obywatelskie, charytatywne, ekologiczne),
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Szczegółowe wymagania edukacyjne z historii na poszczególne oceny w klasie VII

Temat lekcji	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: II WOJNA ŚWIATOWA						
1. Napaść na Polskę	1. Niemieckie przygotowania do wojny 2. Polacy w przededniu wojny 3. Wybuch wojny 4. Przebieg walk 5. Napaść sowiecka 6. Zakończenie walk i bilans wojny obronnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna błyskawiczna (<i>Blitzkrieg</i>) – zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina – wymienia etapy wojny obronnej Polski – wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie – zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), kapitulacji Warszawy (28 IX 1939) – identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego – wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „polskie Termopile”, Korpus Ochrony Pogranicza (KOP) – zna daty: bitwy nad Bzurą (9–22 IX 1939), ewakuacji władz państwowych i wojskowych z Warszawy (6/7 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939) – identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga – wymienia miejsca	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, Grupy Specjalne (<i>Einsatzgruppen</i>) – zna daty: prowokacji gliwickiej (31 VIII 1939), kapitulacji Helu (2 X 1939), – identyfikuje postacie: Franciszka Dąbrowskiego, Józefa Unruga, Tadeusza Kutrzeby – porównuje plany Polski i Niemiec przygotowane na	Uczeń: – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.

			sowieckiej wojny obronnej Polski	kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi	wypadek wojny – przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski	
2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna zimowa 2. Atak III Rzeszy na kraje skandynawskie 3. Agresja niemiecka na Europę Zachodnią 4. Klęska Francji 5. Bitwa o Anglię 6. Wojna na Bałkanach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię, kolaboracja – zna daty: ataku III Rzeszy na Francję (10 V 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940) – wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: linia Maginota – zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (9 IV 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (6 IV 1941) – identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a – wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r. – przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy – zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), – przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1941 – opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941 – opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Komitet Wolnej Francji ,linia Mannerheima – zna datę: ewakuacji wojsk alianckich z Dunkierki – identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina – omawia sposób przejęcia kontroli nad republikami bałtyckimi przez ZSRS w 1940 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia sytuację polityczną i militarną w Europie w 1941 r.
TSW – Dlaczego	1. Jak pokonać flotę brytyjską?	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<p>Niemcy nie zdobyli Anglii?</p>	<p>2. Bitwa o Anglię 3. Pierwsza porażka Hitlera</p>	<p>– zna datę: bitwy o Anglię (VII–X 1940)</p> <p>– identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Winstona Churchilla</p> <p>– wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: operacja „Lew morski”, Enigma</p> <p>– wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami</p> <p>– przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii</p>	<p>–zna daty: największego nalotu niemieckiego na Wielką Brytanię (15 IX 1940), nalotu na Coventry (14 XI 1940)</p> <p>–identyfikuje postacie Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Zygałskiego</p> <p>– omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię</p>	<p>– porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie wojny o Anglię</p>	<p>–ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię</p>
<p>3. Wojna III Rzeszy z ZSRS</p>	<p>1. Przygotowania do wojny 2. Atak niemiecki na ZSRS 3. Wielka Wojna Ojczyźniana 4. Stosunek ludności ZSRS do okupanta 5. Walki o Leningrad i Stalingrad</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Barbarossa”</p> <p>– zna daty: agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943)</p> <p>– omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Wielka Wojna Ojczyźniana</p> <p>– zna datę: bitwy pod Moskwą</p> <p>– identyfikuje postać: Georgija Żukowa</p> <p>– wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: blokada Leningradu „Lend-Lease Act”</p> <p>– zna datę: blokady Leningradu (1941–1944)</p> <p>– identyfikuje postać: Friedricha von Paulusa</p> <p>– przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS</p> <p>– przedstawia warunki prowadzenia działań wojennych przez Niemcy na terenie ZSRS</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia postawę władz sowieckich w czasie Wielkiej Wojny Ojczyźnianej</p>

			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki – przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej 	<p>latach 1941–1943</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców 		
4. Polityka okupacyjna III Rzeszy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych 2. Ruch oporu w okupowanej Europie 3. Polityka niemiecka wobec Żydów 4. Holokaust 5. Postawy wobec Holokaustu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny – przedstawia założenia rasowej polityki hitlerowców oraz metody jej realizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: pacyfikacja, Generalny Plan Wschodni, gwiazda Dawida, obóz zagłady – zna datę: powstania Generalnego Planu Wschodniego (1942) – identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej – wymienia założenia niemieckiego Generalnego Planu Wschód – charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, „Szoah”, „Żegota”, szmalcownicy – zna datę: konferencji w Wannsee (I 1942) – identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Oskara Schindlera – wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie – przedstawia przebieg zagłady europejskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Babi Jar, Ponary, czelnicy – zna datę: wybuchu antyniemieckiego powstania w Paryżu (VIII 1942) – identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Raoula Wallenberga, Henryka Sławika, – porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy wobec Holokaustu

				Żydów		
5. Wojna poza Europą	<ol style="list-style-type: none"> 1. Walki w Afryce Północnej 2. Wojna na Atlantyku 3. Przystąpienie Japonii do wojny 4. Ofensywa japońska w Azji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: bitwa o Atlantyk – zna daty: ataku Japonii na USA (7 XII 1941), bitwy pod ElAlamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942) – identyfikuje postać: Franklina Delano Roosevelta – wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Afrika Korps, pakt trzech, wilcze stada, konwój, Enigma – zna daty: podpisania paktu trzech (IX 1940), bitwy na Morzu Koralowym (V 1942), kapitulacji wojsk włoskich i niemieckich w Afryce (V 1943) – identyfikuje postać: Erwina Rommla – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway i lokalizuje je na mapie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, pancernik, lotniskowiec – zna daty: ataku Włoch na Egipt (VIII 1940), lądowania wojsk niemieckich w Afryce (1941), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943) – identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Davida Eisenhowera – przedstawia przebieg walk w Afryce – charakteryzuje ekspansję japońską w Azji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Torch” – zna datę: nalotów na Maltę (1940–1942) – wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r. – przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania na Oceanie Atlantyckim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny
6. Droga do zwycięstwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początek Wielkiej Koalicji 2. Bitwa na Łuku Kurskim i jej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: konferencja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend-Lease</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia wizję powojennego świata

	<p>następstwa</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Walki na Sycylii i we Włoszech 4. Konferencja w Teheranie 5. Otwarcie drugiego frontu w Europie 	<p>terminów:</p> <p><i>Karta atlantycka</i>, Wielka Koalicja, Wielka Trójka</p> <p>– zna datę: podpisania <i>Karty atlantyckiej</i> (14 VIII 1941 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla</p> <p>– wyjaśnia genezę powstania i cele Wielkiej Koalicji</p>	<p>w Teheranie, operacja „Overlord”</p> <p>– zna daty: bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943), konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), bitwy o Monte Cassino (V 1944), operacji „Overlord” (6 VI 1944)</p> <p>– przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie</p>	<p><i>Act</i>, konferencja w Casablance, operacja „Market Garden”, linia Gustawa</p> <p>– zna daty: konferencji w Casablance (I 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944), zamachu na A. Hitlera (VII 1944), bitwy pod Falaise (VIII 1944)</p> <p>– identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Stanisława Maczka</p>	<p>„Bagration”</p> <p>– identyfikuje postać: Clausa von Stauffenberga</p> <p>– przedstawia przyczyny, okoliczności i skutki zamachu na Hitlera</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p>	<p>zarysowaną</p> <p>w <i>Karcie atlantyckiej</i> przez przywódców USA</p> <p>i Wielkiej Brytanii</p>
Koniec II wojny światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ład jałtański 2. Koniec wojny w Europie 3. Walki na Dalekim Wschodzie 4. Kapitulacja Japonii 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu:</p> <p>ład jałtański</p> <p>– zna daty: konferencji jałtańskiej (4–11 II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie:</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: operacja berlińska, bezwarunkowa kapitulacja, kamikadze</p> <p>– zna daty: operacji berlińskiej (IV 1945), zrzucenia bomb atomowych na Hiroszimą i Nagasaki (6 i 9 VIII 1945),</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wał Pomorski, taktyka „żabich skoków”</p> <p>– zna daty: bitwy o Iwo Jimę (II–III 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945),</p> <p>– identyfikuje postać:</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: bitwy na Morzu Filipińskim (VI 1944),</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia, w jakich okolicznościach</p>	<p>– ocenia założenia ładu jałtańskiego</p> <p>– ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii</p>

		Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla – przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji jałtańskiej	bezwartunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945)	Douglasa MacArthura –charakteryzuje działania na froncie wschodnim, zachodnim i na Pacyfiku w latach 1944-1945	nastąpiła kapitulacja III Rzeszy	
ROZDZIAŁ II: POLACY PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ						
1. Dwie okupacje	1. Podział ziem polskich 2. Okupacja niemiecka 3. Terror hitlerowski 4. Okupacja sowiecka 5. Deportacje w głąb ZSRS	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, wysiedlenia, deportacja, sowietyzacja – wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką – charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: traktat o granicach i przyjaźni, łapanka, volkslista, akcja AB – zna daty: podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939), akcji AB, zbrodni katyńskiej – wskazuje na mapie miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS – podaje przykłady	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, „gadzinówka”, Akcja Specjalna „Kraków”, granatowa policja, Pawiak, paszportyzacja – zna daty: Akcji Specjalnej „Kraków” (XI 1939), paszportyzacji (1940) – identyfikuje postać: Hansa Franka –przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Tannenberg” – zna daty: wyborów do zgromadzeń na Kresach (X 1939), deportacji Polaków w głąb ZSRS (II, IV i VI 1940 oraz V/VI 1941) – przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją –przedstawia deportacji Polaków w głąb ZSRS	Uczeń: – porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec polskiego społeczeństwa

			terroru niemieckiego i sowieckiego	ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie		
2. Władze polskie na uchodźstwie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie polskiego rządu na emigracji 2. Stosunki polsko-sowieckie 3. Armia Polska w ZSRS 4. Sprawa katyńska 5. Śmierć Sikorskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: rząd emigracyjny – identyfikuje postać: Władysława Sikorskiego – przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska – zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (30 VII 1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (25 IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (4 VII 1943) – identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Władysława Andersa, Stanisława Mikołajczyka – omawia postanowienia układu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: ewakuacji armii Andersa na Bliski Wschód (VIII 1942) – identyfikuje postać: Kazimierza Sosnkowskiego – przedstawia okoliczności podpisania układu Sikorski–Majski – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS Armii Polskiej gen. Władysława Andersa – omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej – przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Rada Narodowa RP – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie układu Sikorski–Majski dla sprawy polskiej w czasie II wojny światowej

			Sikorski–Majski	komunistycznych		
3. Polskie Państwo Podziemne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początki działalności konspiracyjnej 2. Powstanie Armii Krajowej 3. Działalność ZWZ-AK 4. Polityczne podziały polskiego podziemia 5. Polskie Państwo Podziemne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa (AK) – zna datę: powstania AK (14 II 1942) – identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego ps.Grot, Tadeusza Komorowskiego ps.Bór – wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Delegatura Rządu RP na Kraj, Rada Jedności Narodowej (RJN), Szare Szeregi, mały sabotaż, dywersja – zna datę: powstania Delegatury Rządu RP na Kraj (XII 1940) – identyfikuje postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Jana Bytnara ps. Rudy – wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki – przedstawia strukturę Polskiego Państwa Podziemnego – omawia rolę Rady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), cichociemni, Kedyw, akcja scaleniowa – zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939) – identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego – omawia proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała akcja scaleniowa – wymienia najważniejsze akcje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polityczny Komitet Porozumiewawczy (PKP), Narodowa Organizacja Wojskowa, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa (AL) – zna daty: akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutschere (II 1944) – identyfikuje postacie: Michała Karaszewicza-Tokarzewskiego, Cyryla Ratajskiego, Franza Kutschery – charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala – omawia strukturę i 	

			<p>Jedności Narodowej w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj</p>	<p>zbrojne ZWZ-AK</p> <p>– charakteryzuje działalność polskich partii politycznych w okresie okupacji</p> <p>– przedstawia działalność Delegatury Rządu na Kraj</p>	<p>działalność Szarych Szeregów</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją</p>	
TSW – Zbrojne akcje polskiego ruchu oporu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akcja pod Arsenalem 2. Akcja „Główki” 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: akcja pod Arsenalem</p> <p>– zna datę: akcji pod Arsenalem (III 1943)</p> <p>– identyfikuje postać: Jana Bytnara ps. Rudy</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: zamach na F. Kutschere, sabotaż, dywersja, Kedyw</p> <p>– zna datę: zamachu na Franza Kutschere (II 1944)</p> <p>– identyfikuje postacie: Tadeusza Zawadzkiego ps. Zośka, Franza Kutschera</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p> <p>akcja pod Arsenalem („Meksyk II”), akcja „Główki”</p> <p>– identyfikuje postać: Emila Fieldorfa ps. Nil</p> <p>– przedstawia metody działalności Kedywu</p> <p>– omawia przebieg akcji pod Arsenalem</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę: decyzji AK o przejściu od biernego oporu do ograniczonej walki z okupantem (1942)</p> <p>– omawia przebieg zamachu na F. Kutschere</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem</p>
4. Społeczeństwo polskie pod okupacją	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niemiecki terror 2. Postawa Polaków wobec okupacji 3. Zagłada polskich Żydów 4. Powstanie w getcie warszawskim 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: łapanka, Holokaust, getto</p> <p>– wymienia postawy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Generalny Plan Wschód, Rada Pomocy Żydom „Żegota”,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wymienia znaczenie terminów: kontyngent, czarny rynek, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB),</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: zamordowania rodziny Ulmów (24 III 1944)</p> <p>– identyfikuje postać:</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów</p> <p>– ocenia postawy</p>

	<p>5. Polacy wobec Holokaustu</p> <p>6. Rzeź wołyńska</p>	<p>Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego</p> <p>– przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego</p>	<p>Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska</p> <p>– zna daty: powstania Generalnego Planu Wschód (1942), wybuchu powstania w getcie warszawskim (19 IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943)</p> <p>– identyfikuje postacie: Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów</p> <p>– przedstawia założenia Generalnego Planu Wschód</p>	<p>szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne</p> <p>– zna daty: decyzji o przeprowadzeniu Holokaustu (1942), początku wysiedleń na Zamojszczyźnie (XI 1942), tzw. krwawej niedzieli (11 VII 1943)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Bartoszewskiego, Zofii Kossak-Szczuckiej, Witolda Pileckiego, Jana Karskiego</p>	<p>Stepana Bandery</p> <p>– opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim</p> <p>– przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu</p>	<p>Polaków wobec Holokaustu</p>
<p>5. Plan „Burza” i powstanie warszawskie</p>	<p>1. Plan „Burza” i jego przebieg</p> <p>2. Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego</p> <p>3. Wybuch powstania</p> <p>4. Walki powstańcze</p> <p>5. Upadek i skutki powstania</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: godzina „W”</p> <p>– zna czas trwania powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944)</p> <p>– przedstawia przyczyny i opisuje</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Burza”, zrzuty</p> <p>– zna daty: opracowania planu „Burza” (1943/1944)</p> <p>– identyfikuje postać: Tadeusza Komorowskiego ps.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Ostra Brama”</p> <p>– zna daty: operacji „Ostra Brama” (VII 1944)</p> <p>– identyfikuje postać: Antoniego Chruścielaps. Monter</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postać: Ericha von dem Bacha-Zelewskiego</p> <p>– omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną</p> <p>– ocenia postawę aliantów zachodnich i</p>

		skutki powstania warszawskiego	Bór, Leopolda Okulickiego – przedstawia założenia planu „Burza	–opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich		ZSRS wobec powstania warszawskiego
6. Polacy w koalicji anty-hitlerowskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Armia Polska we Francji 2. Polskie Siły Zbrojne w Wielkiej Brytanii 3. Polacy podczas walk w Europie Zachodniej 4. Wojsko Polskie w ZSRS 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie – wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: walk o Narwik (V 1940), walk o Tobruk (VIII – XII 1941), walk o Monte Cassino (V 1944), bitwy pod Lenino (X 1943) – identyfikuje postać: Władysława Andersa – wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania armii gen. Z. Berlinga w ZSRS (V 1943), bitwy pod Falaise (VIII 1944), bitwy pod Arnhem (IX 1944) – identyfikuje postacie: Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Zygmunta Szyszko-Bohusza, Karola Świerczewskiego – charakteryzuje proces formowania się polskich oddziałów wojskowych we Francji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej
7. Sprawa polska pod koniec wojny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polska lubelska 2. Jałta a sprawa polska 3. Represje wobec Polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Manifest PKWN, Polska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Partia Robotnicza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Iwana Sierowa, Jana 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> –ocenia stosunek wielkich mocarstw do

	Państwa Podziemnego 4. Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej	lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN) – zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (22 VII 1944), powstania TRJN (VI 1945) – wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Polsce – omawia okoliczności i skutki powstania TRJN	(PPR), proces szesnastu – zna daty: powstania PPR (1942), konferencji w Teheranie (1943), konferencji w Jałcie (II 1945), procesu szesnastu (VI 1945), – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta	(KRN), Niepodległość („NIE”) – zna daty: powołania KRN (31 XII 1943/1 I 1944), powstania Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1944), rozwiązania AK (19 I 1945) – identyfikuje postacie: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Augusta Emila Fieldorfa ps. Nil	Stanisława Jankowskiego, Kazimierza Pużaka – wyjaśnia, w jaki sposób decyzje Wielkiej Trójki w Teheranie łamały postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i> – omawia postawy działaczy Polskiego Państwa Podziemnego wobec reżimu komunistycznego	sprawy polskiej
ROZDZIAŁ III: ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Powojenny podział świata	1. Skutki II wojny światowej 2. Konferencja w Poczdamie 3. Procesy norymberskie 4. Powstanie ONZ 5. Plan Marshalla 6. Okupacja Niemiec	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, Karta Narodów Zjednoczonych – zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: układ dwubiegunowy, procesy norymberskie, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, <i>Powszechna deklaracja praw</i>	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Marshalla (Europejski Plan Odbudowy), denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja – zna daty: ogłoszenia	Uczeń: – wyjaśnia, dlaczego państwa Europy Wschodniej nie skorzystały z planu Marshalla – wyjaśnia, w jaki sposób zrealizowano w Niemczech zasadę	Uczeń: – ocenia znaczenie powstania ONZ i NATO

		<p>1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana</p> <p>– wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie</p> <p>– przedstawia cele ONZ</p>	<p><i>człowieka</i>, strefa okupacyjna</p> <p>– zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), I procesu norymberskiego (XI 1945 – X 1946), uchwalenia <i>Powszechnej deklaracji praw człowieka</i> (1948)</p> <p>– wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni</p> <p>– przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń</p>	<p>planu Marshalla (VI 1947)</p> <p>– identyfikuje postacie: Clementa Attlee, George’a Marshalla</p> <p>– wskazuje na mapie państwa, które przyjęły pomoc USA w ramach planu Marshalla</p> <p>– przedstawia polityczne skutki II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie</p>	<p>czterech D</p> <p>– porównuje politykę państw zachodnich i ZSRS wobec Niemiec pod okupacją</p>	
2. Początek zimnej wojny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekspansja komunizmu w Europie 2. Doktryna Trumana 3. Kryzys berliński 4. Powstanie NATO 5. Powstanie berlińskie 6. Powstanie dwóch państw niemieckich 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: żelazna kurtyna, zimna wojna, mur berliński</p> <p>– zna daty: proklamowania RFN (IX 1949), powstania NRD (X 1949),</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: doktryna Trumana, blokada Berlina Zachodniego, NATO</p> <p>– zna daty: ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947), blokady Berlina</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Bizonia, powstanie berlińskie</p> <p>– zna daty: przemówienia W. Churchilla w Fulton (III 1946), powstania Bizonii (1947),</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postać Waltera Ulbrichta</p> <p>– wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego</p> <p>– podaje przyczyny wybuchu powstania</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia politykę ZSRS wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej</p> <p>– ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec</p>

	7. Budowa muru berlińskiego	<p>budowy muru berlińskiego (1961)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Harry’ego Trumana – wskazuje na mapie terytorium RFN i NRD – wyjaśnia, czym była zimna wojna 	<p>Zachodniego (VI 1948–V 1949), powstania NATO (1949)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Konrada Adenauera – wskazuje na mapie żelazną kurtynę 	<p>powołania Trizonii (1949), powstania berlińskiego (VI 1953)</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie podział Niemiec na strefy okupacyjne – przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich 	<p>berlińskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia różnice między państwami niemieckimi 	
TSW – Historia muru berlińskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miasto podzielone żelazną kurtyną 2. Ucieczka do lepszego świata 3. Solidarni z berlińczykami 4. Upadek muru 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: mur berliński – zna daty: rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zburzenia muru berlińskiego (XI 1989), zjednoczenia Niemiec (1990) – wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Helmuta Kohla – wyjaśnia, jaką rolę w propagandzie komunistycznej odgrywał mur berliński – wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Johna Fitzgeralda Kennedy’ego, Ronalda Reagana 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Checkpoint Charlie – zna daty: śmierci pierwszej ofiary (VIII 1961) przy próbie przekroczenia muru berlińskiego, wydarzeń przy Checkpoint Charlie (1961) – opisuje, jak budowano mur berliński 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA J.F. Kennedy’ego i R. Reagana
3. Za żelazną	1. ZSRS po II wojnie światowej	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<p>kurtyną</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Kraje demokracji ludowej 3. Odwilż w bloku wschodnim 4. Powstanie węgierskie 5. Polityka odprężenia 	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kraje demokracji ludowej, powstanie węgierskie</p> <p>– zna datę: wybuchu powstania węgierskiego (X 1956)</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski</p> <p>– zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (II 1956)</p> <p>– identyfikuje postać: Nikity Chruszczowa</p> <p>– wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG)</p> <p>– zna daty: powstania RWPG (1949), wkroczenia Armii Czerwonej na Węgry (XI 1956), końca okresu odprężenia między Wschodem a Zachodem (1960)</p> <p>– identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Ławrientija Berii, Imre Nagya</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: żdanowszczyzna, Kominform</p> <p>– zna daty: powstania Kominformu (IX 1947),</p> <p>– identyfikuje postać: Andrieja Żdanowa</p> <p>– charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina</p>	<p>-</p>
<p>4. Daleki Wschód po II wojnie światowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna domowa w Chinach 2. Polityka wewnętrzna Mao Zedonga 3. Wojna koreańska 4. Klęska Francji w Indochinach 	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę: wojny w Korei (1950–1953)</p> <p>– wskazuje na mapie Koreę, Wietnam i Chiny</p> <p>– wymienia komunistyczne kraje</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna</p> <p>– zna daty: wojny domowej w Chinach (1946–1949), początku Wielkiego Skoku (1958),</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Kuomintang, reedukacja</p> <p>– zna daty: powstania Chińskiej Republiki Ludowej (X 1949), proklamowania Republiki Chińskiej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Czerwona Gwardia (hunwejbini), <i>Czerwona książeczka</i></p> <p>– zna daty: rozejmu w Panmundżonie (1953)</p> <p>– opisuje komunistyczne reżimy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia następstwa procesu dekolonizacji</p>

		<p>Dalekiego Wschodu</p> <p>– omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny</p>	<p>rewolucji kulturalnej (1966–1968)</p> <p>– identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Ho Szi Mina</p>	<p>(1949), bitwy pod Dien Bien Phu (1954)</p> <p>– identyfikuje postacie: Czang Kaj-szeka, Douglasa MacArthura</p>	<p>w Chinach i Korei Północnej,</p> <p>szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki</p>	
5. Rozpad systemu kolonialnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny rozpadu systemu kolonialnego 2. Powstanie Indii i Pakistanu 3. Konflikt indyjsko-pakistański 4. Upadek kolonializmu w Afryce 5. Kraje Trzeciego Świata 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: dekolonizacja, Trzeci Świat</p> <p>– wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: metoda tzw. biernego oporu, Rok Afryki</p> <p>– zna datę: Roku Afryki (1960)</p> <p>– identyfikuje postać: Mahatmy Gandhiego</p> <p>– przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach</p> <p>– charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy, Liga Muzułmańska, Organizacja Jedności Afrykańskiej (OJA), Ruch Państw Niezrzeszonych, neokolonializm</p> <p>– zna daty: powstania Indii i Pakistanu (1947), konferencji w Bandungu (1955)</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w procesie dekolonizacji Indii odegrał Indyjski Kongres Narodowy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: wojny w Algierii (1954–1962), wojny w Biafrze (1967)</p> <p>– identyfikuje postać: Charles’a de Gaulle’a</p> <p>– charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce w dobie dekolonizacji i po 1960 r.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji</p> <p>– ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii</p>

			uzyskaniu niepodległości			
6. Konflikt na Bliskim Wschodzie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie państwa Izrael 2. Kryzys sueski 3. Wojna sześciodniowa i Jom Kippur 4. Konflikt palestyński pod koniec XX w. 5. Rewolucja islamska w Iranie 6. I wojna w Zatoce Perskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, konflikt żydowsko-palestyński – omawia charakter konfliktu bliskowschodniego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: syjonizm, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP) – zna daty: powstania Izraela (1948), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), I wojny w Zatoce Perskiej (1990) – identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata – wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: intifada, Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza” – zna daty: wydania deklaracji Balfoura (1917), wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956), porozumienia w Camp David (1978), wybuchu intifady (1987), porozumienia z Oslo (1993) – identyfikuje postacie: Ruhollaha Chomeiniego, Saddama Husajna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kibuc, szyici, zamach w Monachium – zna daty: rezolucji ONZ o podziale Palestyny (1947), nacjonalizacji Kanału Sueskiego (1956), zamachu w Monachium (1972) – identyfikuje postacie: Gamala Abdela Nasera, Menachema Begina – charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę światowych mocarstw w konflikcie bliskowschodnim
7. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rywalizacja Wschód–Zachód 2. Kryzys kubański 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływy

	<p>3. Wojna w Wietnamie 4. Rządy Breżniewa 5. Praska wiosna</p>	<p>terminów: praska wiosna, wyścig zbrojeń</p> <p>– zna datę: praskiej wiosny (1968)</p> <p>– identyfikuje postać: Fidela Castro</p> <p>– omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu</p>	<p>terminów: kryzys kubański, lądowanie w Zatoce Świń, odprężenie</p> <p>– zna daty: desantu w Zatoce Świń (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (X 1962), wojny w Wietnamie (1957–1975), interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji (20/21 VIII 1968)</p> <p>– identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Johna F. Kennedy’ego, Richarda Nixona, Leonida Breżniewa, Alexandra Dubčeka</p>	<p>terminów: Vietcong, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Czerwoni Khmerzy</p> <p>– zna daty: przejęcia władzy na Kubie przez F. Castro (1959), Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1973–1975), dyktatury Czerwonych Khmerów (1975–1979),</p> <p>– identyfikuje po-stać Dwighta Eisenhowera</p> <p>– omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w.</p>	<p>terminu: „gorąca linia” między Moskwą i Waszyngtonem</p> <p>– zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1947), wysłania pierwszego człowieka w kosmos (1961), lądowania na Księżycu (1969),</p> <p>– identyfikuje postacie: Pol Pota, Jurija Gagarina, Neila Armstronga</p>	<p>ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje</p>
<p>8. Droga ku wspólnej Europie</p>	<p>1. Demokracja Zachodniej 2. Upadek europejskich dyktatur 3. Początek integracji</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Unia Europejska, euro</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Rada Europejska</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>–ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej</p>

	4. europejskiej Od EWG do Unii Europejskiej	<p>– zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957), powstania Unii Europejskiej (1993)</p> <p>– identyfikuje postać: Roberta Schumana</p> <p>– wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG</p> <p>– podaje przyczyny integracji europejskiej</p>	<p>Gospodarcza (EWG), Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Komisja Europejska, Parlament Europejski, układ z Schengen, traktat z Maastricht</p> <p>– zna daty: podpisania układu w Schengen (1985), zawarcia traktatu w Maastricht (1992)</p> <p>– identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Alcida De Gasperiego</p> <p>– wskazuje na mapie państwa należące do UE</p>	<p>– zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), powstania Komisji Wspólnot Europejskich (1967)</p> <p>– wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG</p> <p>– omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej</p> <p>– porównuje sytuację gospodarczą państw Europy Zachodniej i Wschodniej</p>	<p>(OEEC), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)</p> <p>– zna daty: rewolucji goździków (1974), końca dyktatury F. Franco w Hiszpanii (1975)</p> <p>– identyfikuje postacie: Antonia de Oliveiry Salazara, króla Juana Carlosa</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej</p>	
9. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewolucja obyczajowa 2. Ruchy kontestatorskie 3. Bunt studentki 4. Ruchy feministyczne 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: rewolucja obyczajowa</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja seksualna, kontrkultura, Greenpea</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Frakcja Czerwonej Armii,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60.</p>

XX w.	5. Terroryzm polityczny 6. Walka z segregacją rasową 7. Sobór Watykański II	– omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki	segregacja rasowa – zna daty: obrad Soboru Watykańskiego II (1962–1965), zniesienia segregacji rasowej w USA (1964) – identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI – przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – wymienia hasła ruchów kontestatorskich	ce, Woodstock, terroryzm polityczny – zna daty: buntów studenckich we Francji (1968), festiwalu w Woodstock (1969), marszu w Waszyngtonie (1963) – wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70. – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich – prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w.	Czerwone Brygady – identyfikuje postacie: Adreasa Baadera, Alda Moro – podaje przykłady wybitnych osobowości ruchów kontestatorskich – omawia genezę, przejawy i skutki terroryzmu politycznego	XX w. – ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II
ROZDZIAŁ IV: POLSKA PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Początki władzy komunistów	1. Nowa Polska 2. Przesiedlenia	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

w Polsce	<p>3. ludności polskiego społeczeństwa</p> <p>4. Postawy polskiego społeczeństwa</p> <p>5. Referendum ludowe</p> <p>Sfalszowane wybory</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, referendum ludowe</p> <p>– zna daty: referendum ludowego (30 VI 1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (I 1947)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki</p> <p>– wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej</p> <p>– przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: linia Curzona, repatrianci, akcja „Wisła”, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), „cuda nad urną”, demokracja ludowa</p> <p>– zna daty: pogromu kieleckiego (1946), akcji „Wisła”(1947)</p> <p>– identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza</p> <p>– wskazuje na mapie kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich</p> <p>– omawia zmiany terytorium Polski po II wojnie światowej w odniesieniu do granic z 1939 r.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: partie koncesjonowane, Urząd Bezpieczeństwa (UB), Milicja Obywatelska (MO), cenzura rewolucyjna</p> <p>– zna daty: polsko-sowieckiego układu granicznego (VIII 1945), uchwalenia „małej konstytucji” (II 1947), uznania nienaruszalności polskiej granicy zachodniej przez NRD (1950) i RFN (1970)</p> <p>– charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej</p>	<p>– identyfikuje postacie: Karola Świerczewskiego, Augusta Hlonda</p> <p>– przedstawia proces odbudowy ośrodków uniwersyteckich w powojennej Polsce</p> <p>– przedstawia różne postawy społeczeństwa polskiego wobec nowej władzy oraz ich uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne</p>	–ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu
TSW – Jak Polacy zajmowali Ziemie Odzyskane?	<p>1. Przejmowanie kontroli</p> <p>2. Napływ osadników</p> <p>3. Zagospodarowanie Ziemi</p>	<p>Uczeń:</p> <p>–wyjaśnia znaczenie terminu: Ziemie Odzyskane</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: szabrownictwo</p>	<p>Uczeń:</p> <p>–wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziemi Odzyskanych</p>	<p>Uczeń:</p> <p>–identyfikuje postać: Augusta Hlonda</p> <p>– przedstawia rolę</p>	<p>Uczeń:</p> <p>–ocenia politykę władz komunistycznych</p>

	<p>4. Odzyskanych <i>Sami swoi</i></p>	<p>– zna datę: początku napływu osadników na Ziemię Odzyskaną (1945)</p> <p>– wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych</p>	<p>– zna datę: akcji „Wisła” (1947)</p> <p>– omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemią Odzyskaną przez Polaków</p>	<p>– zna datę: utworzenia dywizji rolniczo-gospodarczej do przejmowania Ziemi Odzyskanych (1945)</p> <p>– identyfikuje postać: Władysława Gomułki</p>	<p>Kościół katolicki w integracji Ziemi Odzyskanych z Polską</p> <p>– wymienia przykłady filmowych adaptacji losów Ziemi Odzyskanych i ich mieszkańców</p>	<p>wobec Ziemi Odzyskanych</p>
<p>2. Opór społeczny wobec komunizmu</p>	<p>1. Początek terroru 2. Podziemie antykomunistyczne 3. Represje komunistyczne 4. Jak ujawniano kulisy bezpieczeństwa?</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: żołnierze niezłomni (wyklęci)</p> <p>– identyfikuje postacie: Danuty Siedzikówny ps. Inka, Witolda Pileckiego</p> <p>– wymienia przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: podziemie niepodległościowe, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN)</p> <p>– zna daty: powołania WiN (IX1945), wykonania wyroków śmierci na Witoldzie Pileckim (1948), Danucie Siedzikównie ps. Inka (1948) i Emilu Fieldorfie ps. Nil (1953)</p> <p>– identyfikuje postacie: Jana Rodowicza ps. Anoda, Emila Fieldorfa ps. Nil, Jana Nowaka-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), Urząd Bezpieczeństwa (UB), Radio Wolna Europa</p> <p>– zna daty: wykonania wyroków śmierci na Zygmuncie Szendzielarzu ps. Łupaszka (1948), ucieczki Józefa Światły na Zachód (1953), rozbicia ostatniego zgrupowania podziemia antykomunistycznego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Narodowe Zjednoczenie Wojskowe</p> <p>– zna daty: powstania Radia Wolna Europa (1949) i jej rozgłoszenia w Polsce (1951), procesu IV Zarządu Głównego WiN (1950), wykonania wyroków na członków IV Zarządu Głównego WiN (1951)</p> <p>– identyfikuje postacie: Mariana Bernaciaka ps. Orlik, Hieronima</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia postawy działaczy podziemia niepodległościowego i żołnierzy niezłomnych</p>

			<p>Jeziorańskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie cele przyświecały organizacjom podziemia niepodległościowego – przedstawia metody działania organizacji podziemia niepodległościowego 	<p>(1963)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Zygmunta Szendzielarzaps. Łupaszka, Józefa Światły – omawia sposób funkcjonowania komunistycznego aparatu terroru 	<p>Dekutowskiego ps.Zapora, Franciszka Jaskulskiego ps.Zagończyk, Józefa Franczaka ps.Lalek</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności, w jakich ujawniono kulisy działalności komunistycznych służb bezpieczeństwa 	
3. Powojenna odbudowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zniszczenia wojenne 2. Zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych 3. Reforma rolna 4. Nacjonalizacja przemysłu i handlu 5. Plan trzyletni 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu – zna datę: wydania dekretu o reformie rolnej (IX 1944) – omawia założenia i skutki realizacji dekretów o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o handel, plan trzyletni – zna daty: ustawy o nacjonalizacji (I 1946), tzw. bitwy o handel (1947), planu trzyletniego – przedstawia bilans polskich strat wojennych w gospodarce – opisuje zniszczenia wojenne Polski – wyjaśnia, na czym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: UNRRA, Centralny Urząd Planowania – przedstawia proces zagospodarowywania Ziemi Odzyskanych – przedstawia straty dóbr kulturalnych w Polsce – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziemi Odzyskanych – zna datę: powołania Ministerstwa Ziemi Odzyskanych (1945) – wyjaśnia, jak nowi mieszkańcy traktowali Ziemię Odzyskaną – omawia przebieg odbudowy Warszawy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki społeczne reform gospodarczych i gospodarki planowej

			poległa bitwa o handel i jakie były jej skutki	nacjonalizacji przemysłu		
4. Polska w czasach stalinizmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie PZPR 2. Przemiany gospodarczo-społeczne 3. Próba kolektywizacji 4. Stalinizm w Polsce 5. Socrealizm 6. Konstytucja stalinowska z 1952 roku 7. Walka z Kościołem katolickim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL) – zna datę: przyjęcia konstytucji PRL (22 VII 1952) – identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: system monopartyjny, system centralnego sterowania, plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm – zna daty: powstania PZPR (XII 1948), planu sześcioletniego (1950–1955) – identyfikuje postać: Stefana Wyszyńskiego – podaje założenia planu sześcioletniego – omawia przyczyny i skutki kolektywizacji w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: odchylenie pravicowo-nacjonalistyczne, „wyszcig pracy”, Państwowe Gospodarstwa Rolne, kułak, Związek Młodzieży Polskiej (ZMP) – zna datę: internowania S. Wyszyńskiego (1953–1956) – identyfikuje postacie: Jakuba Bermana, Hilarego Minca – przedstawia okoliczności powstania PZPR 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: podpisania porozumienia między rządem a Episkopatem (1950) – identyfikuje postacie: Konstantego Rokossowskiego, Czesława Kaczmarka – wyjaśnia, dlaczego w Wojsku Polskim nadal występowały silne wpływy sowieckie – opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia metody sprawowania władzy w Polsce na początku lat 50. – ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu
5. Polski	<ol style="list-style-type: none"> 1. PRL po śmierci Stalina 	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

Październik	<ol style="list-style-type: none"> 2. Spory wewnętrzne w PZPR 3. Poznański Czerwiec 4. Początki rządów Gomułki 	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: poznański Czerwiec</p> <p>– zna datę: polskiego Października (X 1956)</p> <p>– identyfikuje postać: Władysława Gomułki</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „polska droga do socjalizmu”, Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa</p> <p>– zna daty: wydarzeń poznańskich (28–30 VI 1956), wyboru W. Gomułki na I sekretarza KC PZPR (X 1956),</p> <p>– identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza</p> <p>– omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: puławianie, natolińczycy</p> <p>– zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953), obrad VIII Plenum KC PZPR (X 1956), końca odwilży w Polsce (1957)</p> <p>– identyfikuje postać: Edwarda Ochaba</p> <p>– wyjaśnia okoliczności zwołania VIII Plenum KC PZPR</p> <p>– omawia proces odwilży po dojściu W. Gomułki do władzy</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (MSW), „Po Prostu”</p> <p>– identyfikuje postacie: Adama Ważyka, Romana Strzałkowskiego</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób <i>Poemat dla dorosłych</i> i publikacje w „Po Prostu” odzwierciedlały nastroje niezadowolenia społecznego w latach 50. XX w.</p> <p>– prezentuje poglądy natolińczyków i puławian</p>	<p>–ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich</p>
6. PRL w latach 1956–1970	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mała stabilizacja 2. Spór z Kościołem 3. Początek opozycji 4. Marzec 1968 r. 5. Grudzień 1970 r. 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, Marzec ’68, Grudzień ’70</p> <p>– zna daty: obchodów</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: mała stabilizacja</p> <p>– zna daty: układu PRL–RFN (7 XII 1970), wydarzeń</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: peregrynacja, rewizjoniści, dogmatycy, <i>List 34</i></p> <p>– zna daty: listu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: polska szkoła filmowa, „Polityka”, „komandosi”, Zmotoryzowane Odwoły Milicji</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.</p> <p>– ocenia rolę Kościoła katolickiego i</p>

		<p>Tysiąclecia Chrztu Polski (1966), wydarzeń marcowych (III 1968)</p> <p>– identyfikuje postać: Władysława Gomułki</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z marca 1968 r. i grudnia 1970 r.</p>	<p>grudniowych na Wybrzeżu (14–21 XII 1970)</p> <p>– identyfikuje postacie: Willy’ego Brandta, Stefana Wyszyńskiego, Edwarda Gierka</p> <p>– charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL</p> <p>– przedstawia przebieg obchodów milenijnych</p>	<p>episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965), opublikowania <i>Listu 34</i> (1964), zdjęcia „Dziadów” z afisza w teatrze Narodowym (I 1968), ogłoszenia podwyżek cen żywności (12 XII 1970)</p> <p>– identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Jacka Kuronia, Karola Modzelewskiego, Adama Michnika, Henryka Szlajfera</p>	<p>Obywatelskiej (ZOMO)</p> <p>– identyfikuje postacie: Antoniego Słonimskiego, Zbigniewa Cybulskiego, Tadeusza Różewicza, Andrzeja Munka, Wojciecha Jerzego Hasa</p> <p>– omawia stosunek władz PRL do inteligencji</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitkiej w Polsce w 1968 r.</p>	<p>środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL</p>
7. Polska w latach 70. XX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Druka Polska” Edwarda Gierka 2. Rozwój na kredyt 3. Niepowodzenia gospodarcze 4. „Propaganda sukcesu” 5. Nowelizacja konstytucji 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: „druka Polska”</p> <p>– identyfikuje postać: Edwarda Gierka</p> <p>– wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: „propaganda sukcesu”</p> <p>– zna datę: nowelizacji konstytucji PRL (1976)</p> <p>– omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju</p> <p>– identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postać: Piotra Jaroszewicza</p> <p>– przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia okres rządów Edwarda Gierka</p>

			<p>przemysłu ciężkiego i górnictwa</p> <p>– przedstawia zmiany w życiu codziennym Polaków za czasów rządów E. Gierka</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka zakończyła się niepowodzeniem</p> <p>– przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r.</p>			
ROZDZIAŁ V: UPADEK KOMUNIZMU							
1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	<p>1. Czerwiec 1976 roku</p> <p>2. Powstanie opozycji</p> <p>3. Rozwój opozycji</p> <p>4. Papież w Polsce</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Czerwiec '76</p> <p>– zna daty: wydarzeń czerwcowych (VI 1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978)</p> <p>– identyfikuje postacie: Edwarda Gierka, Jana Pawła II</p> <p>– przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce</p> <p>– wyjaśnia wpływ wyboru Karola</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: spekulacja, Komitet Obrony Robotników (KOR), tajny współpracownik (TW)</p> <p>– zna daty: powstania KOR (IX 1976), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (VI 1979)</p> <p>– identyfikuje postacie: Jacka Kuronia, Adama Michnika, Antoniego Macierewicza, Stanisława Pyjasa</p> <p>– opisuje genezę,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ciche podwyżki, Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), drugi obieg, Konfederacja Polski Niepodległej (KPN)</p> <p>– zna daty: powstania ROP CiO (1977), utworzenia KPN (1979)</p> <p>– identyfikuje postacie: Zbigniewa i Zofii Romaszewskich,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wolne Związki Zawodowe (WZZ), Ruch Młodej Polski (RMP)</p> <p>– zna datę: założenia WZZ (1978)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stanisława Barańczaka, Andrzeja Gwiazdy, Krzysztofa Wyszowskiego, Bogdana Borusewicza</p> <p>– charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70.XX w.</p>		

		Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce	przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – określa cele i opisuje działalność KOR-u	Leszka Moczulskiego, Anny Walentynowicz – wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne		
2. Powstanie „Solidarności”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strajki sierpniowe 2. Utworzenie NSZZ „Solidarność” 3. I Zjazd NSZZ „Solidarność” 4. Na drodze do konfrontacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, NSZZ „Solidarność” – zna datę: strajków sierpniowych (VIII 1980) – identyfikuje postać: Lecha Wałęsy – przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, strajk solidarnościowy, 21 postulatów, porozumienia sierpniowe – zna daty: porozumień sierpniowych (31 VIII 1980), powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980) – identyfikuje postacie: Anny Walentynowicz, Stanisława Kani, Wojciecha 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności” – zna daty: przejęcia władzy przez W. Jaruzelskiego (1981), I zjazdu NSZZ „Solidarność” (IX–X 1981) porozumień szczecińskich (VIII 1980), porozumień jastrzębskich (IX 1980) – identyfikuje postacie: Bogdana 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: kryzys bydgoski – zna daty: zamachu na Jana Pawła II (V 1981), kryzysu bydgoskiego (III 1981) – identyfikuje postacie: Ryszarda Kuklińskiego, Jimmy’ego Cartera – przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r. 	

			Jaruzelskiego – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych	Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mieczysława Jagielskiego		
3. Stan wojenny i schyłek PRL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie stanu wojennego 2. Świat wobec sytuacji w Polsce 3. Reakcja społeczeństwa 4. Opozycja antykomunistyczna poza „Solidarnością” 5. Ostatnie lata PRL 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: stan wojenny – zna daty: wprowadzenia stanu wojennego (12/13 XII 1981), zniesienia stanu wojennego (22 VII 1983) – identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy – przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), ZOMO, internowanie – zna daty: pacyfikacji kopalni Wujek (16 XII 1981), przyznania Pokojowej Nagrody Nobla L. Wałęsie (1983) – identyfikuje postać: Jerzego Popiełuszki – charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ) – zna daty: zawieszenia stanu wojennego (XII 1982), powstania OPZZ (1984), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: zamordowania G. Przemyska (1983) – identyfikuje postać: Kornela Morawieckiego – charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polsce w latach 80. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego
4. Rozpad bloku wschodniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kryzys ZSRS i zmiana sytuacji międzynarodowej 2. Próby reform w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>glasnost</i>, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „imperium 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę M. Gorbaczowa i R.

	<p>ZSRS</p> <p>3. Jesień Ludów</p> <p>4. Rozpad ZSRS</p>	<p><i>pierestrojka</i>, Jesień Ludów</p> <p>– identyfikuje postacie:Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa</p> <p>– przedstawia rolę Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego</p>	<p><i>uskorzenie</i>, aksamitna rewolucja, Wspólnota Niepodległych Państw (WNP)</p> <p>– zna daty: obalenia komunizmu w Polsce, Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech (1989-1990), rozpadu ZSRS (1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozwiązania ZSRS (XII 1991)</p> <p>– identyfikuje postacie: Václava Havla, Borysa Jelcyna</p> <p>– przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w.</p> <p>– wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne</p>	<p>mudżahedini, dżihad, efekt domina, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), komitety helsińskie, Karta 77</p> <p>– zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez M. Gorbaczowa (1985), katastrofy w Czarnobylu (1986), ogłoszenia niepodległości przez Litwę (1990)</p> <p>– identyfikuje postać: Nicolae Ceaușescu</p> <p>– charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej</p>	<p>zła”, pucz Janajewa</p> <p>– zna daty: puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991)</p> <p>– identyfikuje postać: Giennadija Janajewa</p> <p>– wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG</p> <p>i Układu Warszawskiego</p> <p>– wyjaśnia znaczenie katastrofy w Czarnobylu dla Europy i ZSRS</p>	<p>Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej</p>
<p>5. Początek III Rzeczypospolitej</p>	<p>1. Geneza Okrągłego Stołu</p> <p>2. Okrągły Stół</p> <p>3. Wybory czerwcowe</p> <p>4. Budowa III Rzeczypospolitej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP),</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Ochrony Państwa</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu „gruba linia”/„gruba kreska” i problem z jego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>–ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian</p>

		<p>wybory czerwcowe</p> <p>– zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989)</p> <p>– identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego</p> <p>– wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce</p>	<p>sejm kontraktowy, hiperinflacja</p> <p>– zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989), powołania rządu T. Mazowieckiego (12 IX 1989)</p> <p>– identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Bronisława Geremka, Jarosława Kaczyńskiego</p> <p>– podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu</p>	<p>(UOP), weryfikacja</p> <p>– zna daty: ponownego zalegalizowania NSZZ „Solidarność” (IV 1989), przyjęcia nazwy Rzeczpospolita Polska (29 XII 1989)</p> <p>– identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Krzysztofa Skubiszewskiego</p> <p>– omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu</p>	<p>rozumieniem</p> <p>– zna datę: debaty Miodowicz–Wałęsa (XI 1988)</p> <p>– identyfikuje postacie: Alfreda Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego</p>	<p>politycznych w Polsce</p>
--	--	--	---	--	---	------------------------------

ROZDZIAŁ VI: POLSKA I ŚWIAT W NOWEJ EPOCE

1. Europa po rozpadzie ZSRS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Europa na przełomie XX i XIX wieku 2. Rosja w nowej rzeczywistości 3. Wojna w Czeczenii 4. Wojna w Jugosławii 	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę: wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999)</p> <p>– identyfikuje postać: Władimira</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Wspólnota Niepodległych Państw (WNP)</p> <p>– zna daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Euromajdan, rewolucja róż</p> <p>– zna daty: wojny w Jugosławii (1991–1995), ludobójstwa w</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: oligarchia</p> <p>– zna daty: I wojny czeczeńskiej (1994–1996), II wojny czeczeńskiej (1999–2009), wojny o Osetię</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia rolę W. Putina w przywróceniu Rosji roli mocarstwa</p>
-----------------------------	---	--	---	--	--	--

		<p>Putina</p> <p>– wyjaśnia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO</p>	<p>(1991), pomarańczowej rewolucji (2004), rozpadu Jugosławii (1991–1992)</p> <p>– identyfikuje postacie: Billa Clintona, Borysa Jelcyna</p> <p>– charakteryzuje rządy W. Putina w Rosji</p> <p>–wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie</p>	<p>Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), rewolucji róż (2004), Euromajdanu (2013/2014)</p> <p>– identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczenki, Micheiła Saakaszwilego</p> <p>– omawia proces demokratyzacji Ukrainy i Gruzji</p>	<p>Południową (2008)</p> <p>– identyfikuje postacie: Dżochara Dudajewa, Ramzana Kadyrowa</p> <p>– charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie i w Naddniestrzu</p>	
<p>2. Konflikty na świecie po 1989 roku</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daleki Wschód 2. Kraje afrykańskie 3. Współczesne konflikty na świecie 4. Konflikt palestyńsko-izraelski 5. Wojna z terroryzmem 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Al-Kaida</p> <p>– zna datę: ataku na World Trade Center (11 IX 2001)</p> <p>– identyfikuje postać: George’a W. Busha</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: polityka neokolonializmu, apartheid, Autonomia Palestyńska</p> <p>– zna datę: inwazji USA na Irak (2003)</p> <p>– identyfikuje postacie: Osamy bin Ladena, Saddama</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: masakra na placu Tiananmen, talibowie, tzw. Państwo Islamskie</p> <p>– zna daty: porozumienia izraelsko-palestyńskiego w Oslo (1993), masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny</p>	<p>Uczeń:</p> <p>–zna daty: ludobójstwa w Rwandzie (1994), wybuchu wojny domowej w Jemenie (2015)</p> <p>– identyfikuje postać: Baszara al-Asada</p> <p>–wyjaśnia, dlaczego manifestacja chińskich studentów w 1989 r.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia problem terroryzmu</p> <p>–ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współczesnego świata</p>

		<p>r.</p> <p>– przedstawia przyczyny dominacji USA we współczesnym świecie</p>	<p>Husajna</p> <p>– wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki</p> <p>– przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku</p>	<p>w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014)</p> <p>– identyfikuje postacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa</p>	<p>zakończyła się niepowodzeniem</p> <p>– wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce</p>	
<p>3. Polska w latach 90. XX wieku</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reformy gospodarcze 2. Koszty społeczne transformacji ustrojowej 3. Rozpad obozu solidarnościowego 4. Sytuacja wewnętrzna Polski 5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja</p> <p>– zna datę: uchwalenia Konstytucji RP (2 IV 1997)</p> <p>– identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego</p> <p>– wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, bezrobocie, pluralizm polityczny</p> <p>– zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (27 X 1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), wyboru L. Kaczyńskiego na</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: „wojna na górze”</p> <p>– zna daty: początku „wojny na górze” (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), noweli grudniowej (XII 1989), reformy administracyjnej (1997)</p> <p>– identyfikuje postacie: Jana Krzysztofa Bieleckiego, Jarosława Kaczyńskiego na</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: popiwiek</p> <p>– zna datę: rozwiązania PZPR (I 1990)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.</p>

		ekonomiczne III Rzeczypospolitej	prezydenta (2005)	– omawia koszty społeczne reform gospodarczych		
4. Polska w NATO i EU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka zagraniczna 2. Polska droga do UE 3. Polskie społeczeństwo wobec Unii 4. Polska w strukturach NATO 5. Polska w wojnie z terroryzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, Unia Europejska – zna daty: przyjęcia Polski do NATO (12 III 1999), wejścia Polski do UE (1 V 2004) – identyfikuje postać: Aleksandra Kwaśniewskiego – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE – wymienia korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: referendum akcesyjne – zna daty: referendum akcesyjnego (VI 2003), udziału wojsk polskich w wojnie w Afganistanie (2002) i Iraku (2003) – identyfikuje postacie: Bronisława Geremka, Billa Clintona, Borysa Jelcyna – wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE – przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE – omawia konsekwencje członkostwa Polski w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, program „Partnerstwo dla Pokoju” – zna daty: podpisania Układu europejskiego (XII 1991), powstania Trójkąta Weimarskiego (1991), wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), podpisania protokołu akcesyjnego Polski do Paktu Północnoatlantyckiego (1997), podpisania Traktatu nicejskiego (2000) – identyfikuje postać: Włodzimierza Cimoszewicza – określa główne kierunki polskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu (CEFTA), grupa luksemburska – opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE

			NATO	polityki zagranicznej		
5. Świat w erze globalizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Globalizacja 2. Rewolucja informacyjna 3. Kultura masowa 4. Globalna wioska czy globalne miasto? 5. Współczesne migracje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: internet, telefonia komórkowa, globalizacja – wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: amerykańizacja, kultura masowa – opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – opisuje zjawisko amerykańizacji – przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: antyglobaliści, bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska” – wymienia poglądy przeciwników globalizacji – przedstawia skutki rozwoju turystyki – omawia przyczyny, kierunki i skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Dolina Krzemowa – omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka, wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki zjawiska amerykańizacji kultury na świecie
6. Wyzwania współczesnego świata	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy demograficzne 2. Nierówności społeczne 3. Przestępczość zorganizowana 4. Zagrożenie terrorystyczne 5. Zagrożenia ekologiczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: przeludnienie – wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: bogata Północ, biedne Południe – wymienia problemy demograficzne współczesnego świata 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Czarna Afryka, Europol, efekt cieplarniany – określa przyczyny i skutki narastania nierówności społecznych we 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: arabska wiosna, Państwo Islamskie, protokół z Kioto – zna daty: wejścia w życie protokołu z Kioto (2005), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie

			<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje rejony świata, w których występują największe nierówności społeczne – prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata 	<p>współczesnym świecie</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą przestępczość zorganizowana – przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicznego naszej planety 	<p>arabskiej wiosny (2010–2013)</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013 – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie 	
--	--	--	--	---	---	--